

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA
BANKOVÝ DOHLAD

Metodika SSM LSI SREP

vydanie 2020

2020: aktuálne informácie

Vývoj a implementácia metodík v rámci SSM

- V roku 2019 zaviedlo **15 príslušných vnútroštátnych orgánov metodiku hodnotenia SREP** v prípade menej významných inštitúcií s nižšou prioritou (metodika bola minulý rok zavedená minimálne v prípade menej významných inštitúcií s vysokou prioritou). Niektoré príslušné vnútroštátne orgány metodiku zaviedli už v roku 2018.
- Od príslušných vnútroštátnych orgánov sa očakáva, že budú v zavádzaní metodiky v prípade menej významných inštitúcií s nižšou prioritou pokračovať, aby sa do konca roka 2020 podľa metodiky LSI SREP hodnotili všetky menej významné inštitúcie.
- V súlade s usmerneniami EBA a prioritami dohľadu SSM bola metodika SREP na rok 2020 zdokonalená v oblastiach hodnotenia rizika IRRBB a IT rizika.
- ECB a príslušné vnútroštátne orgány budú v nadchádzajúcich rokoch pokračovať vo vývoji a realizácii **plnohodnotného vzdelávacieho programu** pre pracovníkov dohľadu SSM.

Externá komunikácia

- Od roku 2018 sa ECB stretáva s **európskymi bankovými asociáciami** s cieľom predstaviť všeobecný rámec metodiky LSI SREP, vyjadriť očakávania dohľadu a oboznámiť sa s reakciami predstaviteľov odvetvia. Dialóg na tému metodiky LSI SREP bude ECB s bankovými asociáciami viesť aj v budúcnosti.

Obsah

1	SSM LSI SREP – Úvod
2	SSM LSI SREP – Metodika
3	SSM LSI SREP – Výsledky SREP 2018 za menej významné inštitúcie s vysokou prioritou
4	SSM LSI SREP – Transparentnosť a komunikácia

Súvislosti hodnotenia SSM LSI SREP

Súvislosti

- Príslušné vnútroštátne orgány sú ako priame orgány dohľadu zodpovedné za určovanie kapitálových, likviditných a kvalitatívnych opatrení pre menej významné inštitúcie (less significant institutions – LSI).
- Od roku 2015 ECB spolu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi vyvíja spoločnú metodiku hodnotenia SREP pre menej významné inštitúcie na základe usmernení EBA týkajúcich sa hodnotenia SREP, metodiky pre významné inštitúcie a existujúcich národných metodík SREP.
- V roku 2018 začali príslušné vnútroštátne orgány s postupnou implementáciou harmonizovanej metodiky. Najneskôr do roku 2020 ju zavedú vo všetkých menej významných inštitúciách.

- Hodnotenie SSM LSI SREP je **nepretržitý proces** a jeho metodika sa bude priebežne vyvíjať.

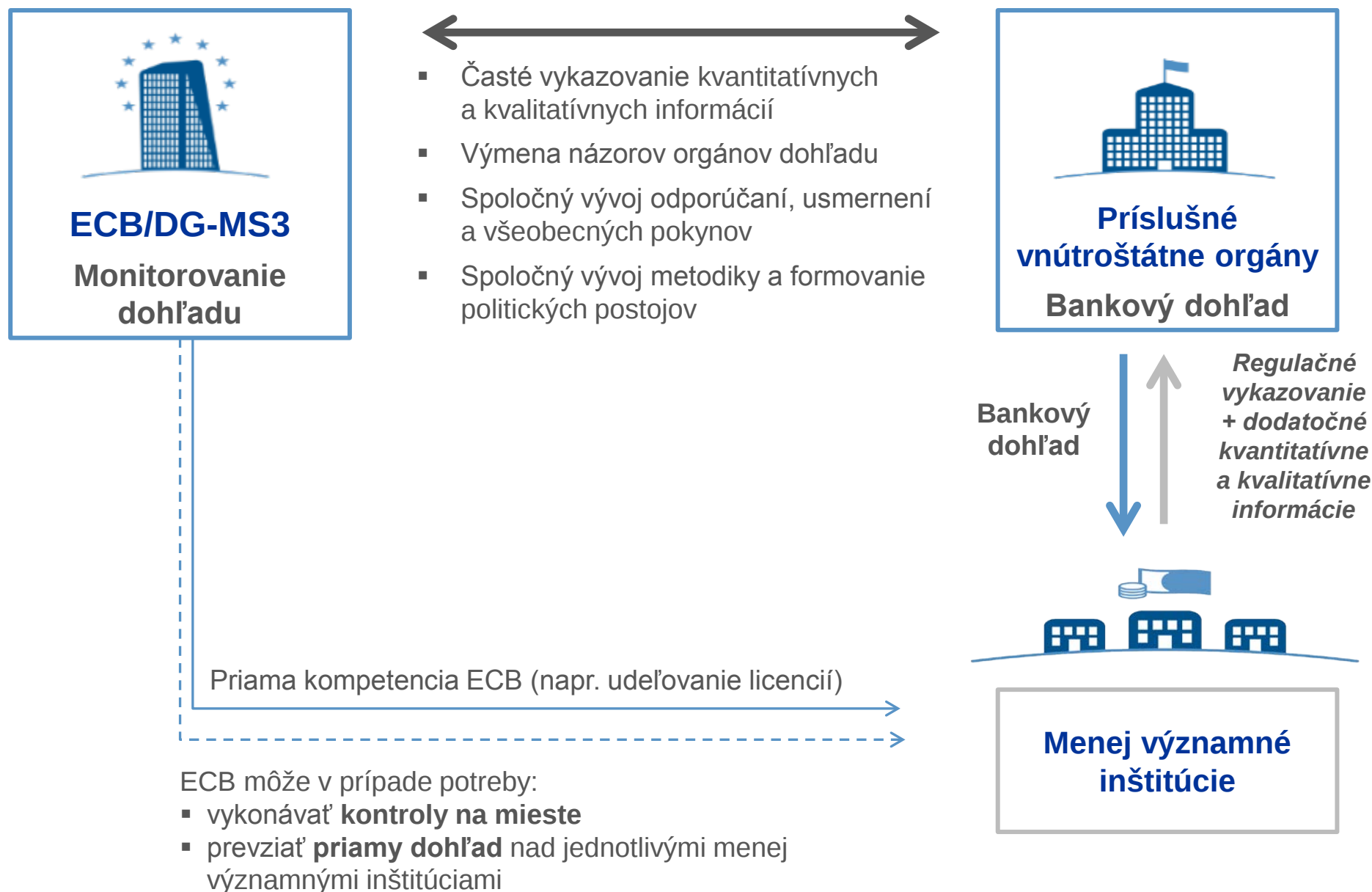

Základné zásady metodiky SSM LSI SREP

Zásady

- Presadzovať konvergenciu spôsobu hodnotenia SREP príslušných vnútroštátnych orgánov v záujme minimálnej úrovne harmonizácie a kontinuity v hodnotení významných a menej významných inštitúcií
- Metodika SSM LSI SREP odvodená od metodiky SSM pre významné inštitúcie
- Úmernosť a flexibilita v záujme zohľadnenia špecifík LSI
- Zohľadnenie národných špecifík (napr. účtovných predpisov, regulačného rámca)
- Na základe existujúcich pilierov účinného hodnotenia rizík:
  - ✓ kombinácia kvantitatívnych a kvalitatívnych prvkov
  - ✓ holistické hodnotenie životaschopnosti inštitúcií so zreteľom na ich špecifiká
  - ✓ perspektívny pohľad

Kompetencie príslušných vnútroštátnych orgánov a ECB

1. SSM LSI SREP – Úvod

Metodika SSM implementuje právne predpisy EÚ, usmernenia EBA a osvedčené postupy dohľadu

SREP v smernici CRD IV: článok 97

... príslušné orgány preskúmajú opatrenia, stratégie, postupy a mechanizmy uplatňované inštitúciami a vyhodnotia:

- a) riziká, ktorým sú alebo by mohli byť inštitúcie vystavené;
- b) riziká, ktoré inštitúcie predstavujú pre finančný systém, a
- c) riziká odhalené prostredníctvom záťažového testovania, zohľadňujúc povahu, rozsah a komplexnosť činností inštitúcie.

Rozsah pôsobnosti – smernica o kapitálových požiadavkách (CRD IV) a nariadenie o rámci SSM

Článok 110 smernice CRD IV – príslušné vnútroštátne orgány sú poverené vykonávaním hodnotenia SREP a rozhodovaním o opatreniach dohľadu pre menej významné inštitúcie v rámci rozsahu svojej pôsobnosti. Príslušné vnútroštátne orgány by pritom mali metodiku uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne právne a iné predpisy.

Článok 39 nariadenia o rámci SSM stanovuje kritériá a pravidlá klasifikácie úverových inštitúcií ako významných a menej významných. Táto klasifikácia určuje, či inštitúcia podlieha priamemu dohľadu ECB alebo príslušných vnútroštátnych orgánov.

Usmernenia EBA

Usmernenia o spoločných postupoch a metodikách SREP (EBA/GL/2018/03), atď.

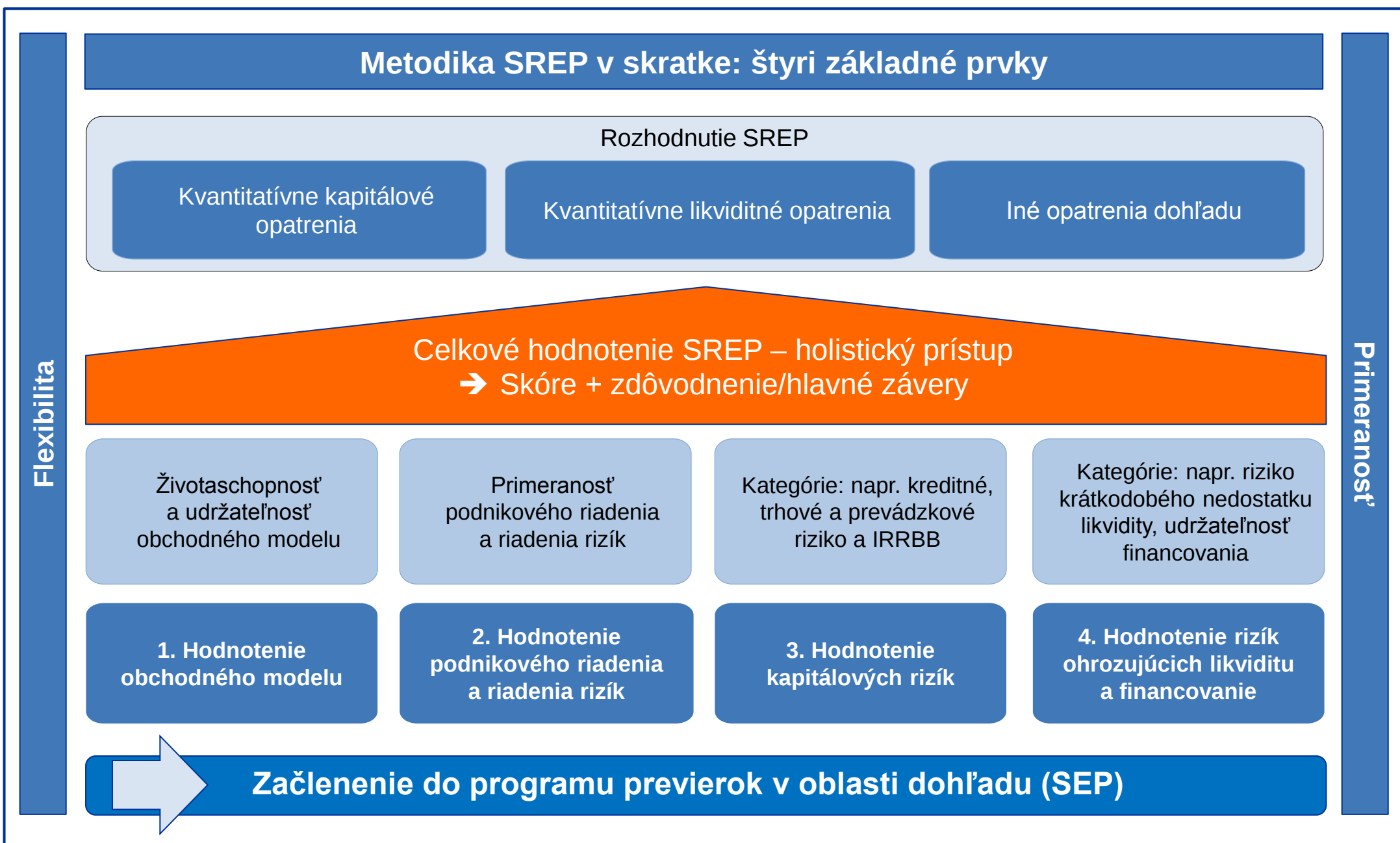
Zásady BCBS a FSB

Obsah

- 1 SSM LSI SREP – Úvod
- 2 SSM LSI SREP – Metodika
- 3 SSM LSI SREP – Výsledky SREP 2018 za menej významné inštitúcie s vysokou prioritou
- 4 SSM LSI SREP – Transparentnosť a komunikácia

Štrukturálne a stavebné prvky metodiky SSM SREP sú zachované

Úmerný prístup

- Model minimálneho zapojenia orgánov dohľadu na základe prioritizačnej metodiky SSM, ktorá menej významné inštitúcie na základe ich rizikovej situácie a ich potenciálneho vplyvu na ich domáci finančný systém delí na **vysoko prioritné inštitúcie** a **menej prioritné inštitúcie**.
- Táto klasifikácia je pre príslušné vnútroštátne orgány východiskom pri rozhodovaní o **intenzite** hodnotenia SREP (frekvencii, rozsahu a hĺbke), **očakávaniach dohľadu**, **informačných potrebách** atď.

Príklady

Intenzita hodnotenia

- Ročná frekvencia **kompletného** hodnotenia SREP pre vysoko prioritné menej významné inštitúcie, menšia minimálna frekvencia pre menej prioritné.
Pre všetky LSI: ročná **aktualizácia** SREP.
- Pri každej menej významnej inštitúcii sa rizikové kategórie/podkategórie hodnotia len vtedy, ak sa považujú za **podstatné**.

Očakávania dohľadu

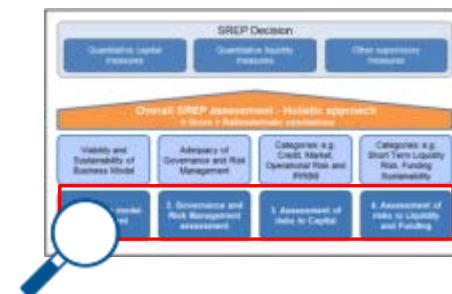
- Napríklad v závislosti od povahy, veľkosti a zložitosti inštitúcie a jej podnikania môžu byť metodiky a postupy riadenia rizík (najmä v prípade menej prioritných LSI) **menej** komplexné.

Informačné potreby

- Metodika prispôsobená vykazovacím požiadavkám LSI, napr. FINREP (ktoré sú v porovnaní s FINREP pre významné inštitúcie **podstatne menej rozsiahle**), ale aj ďalším dohľadovým údajom dostupným príslušným vnútroštátnym orgánom.

2. SSM LSI SREP – Metodika

Všetky štyri prvky SREP sa v záujme náležitého hodnotenia rizík opierajú o spoločnú logiku

Tri fázy priebežného hodnotenia rizík v každom zo štyroch prvkov

Fáza 1 Zhromažďovanie údajov	Fáza 2 Automatizované referenčné skóre	Fáza 3 Dohľadové posúdenie
Hlavný zdroj: - regulačné vykazovanie - ďalšie dokumenty	- Úroveň rizika: určenie skóre - Kontrola rizika: formálne hodnotenie súladu	Úpravy na základe dodatočných faktorov a špecifik a komplexnosti bánk

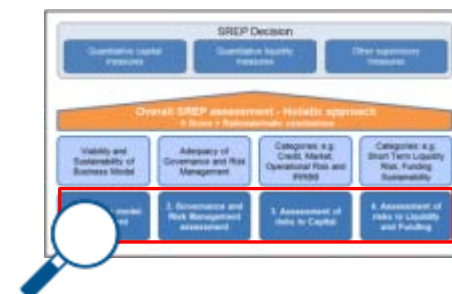
Úroveň rizika (risk level – RL) verzus kontrola rizika (risk control – RC)

	1. Obchodný model	2. Interné riadenie a riadenie rizík	3. Hodnotenie kapitálových rizík	4. Hodnotenie likviditných rizík
RL	✓	n/a	✓	✓
RC	n/a	✓	✓	✓

n/a = irelevantné

Obmedzený úsudok

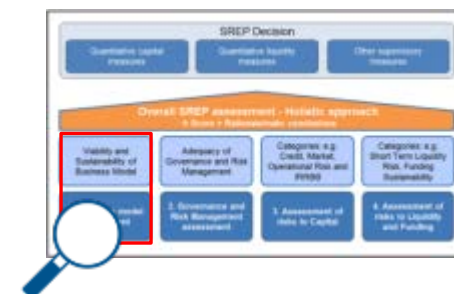
- Primeraná pružnosť štvorbodovej stupnice, v ktorej je možné skóre z fázy 2 vylepšiť o jeden stupeň a zhoršiť o dva stupne na základe úsudku orgánu dohľadu.
- Zabezpečuje správnu rovnováhu medzi:
  - ✓ spoločným procesom, ktorý zaručuje konzistentnosť medzi menej významnými inštitúciami definuje referenčný bod, a
  - ✓ potrebným úsudkom orgánu dohľadu, ktorý zohľadňuje špecifiká a komplexnosť jednotlivých inštitúcií.
- Úpravy sa môžu uskutočňovať oboma smermi a musia byť plne dokumentované.
- Odklon od obmedzeného úsudku je možný len v opodstatnených prípadoch, keďže odchýlky by mali byť výnimkou, nie pravidlom (napr. v dôsledku kvality údajov).

Rozsah obmedzeného úsudku

		Skóre fázy 3			
		1	2	3	4
Skóre fázy 2	1				
	2				
	3				
	4				

- Skóre fázy 3 možné
- Skóre fázy 3 nemožné

Prvok 1: Hodnotenie obchodného modelu

Hodnotenie obchodného modelu pozostáva z nasledujúcich prvkov:

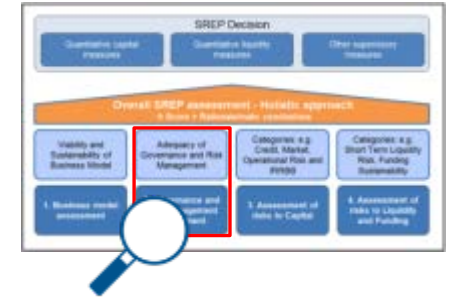
Príklady hodnotených obchodných modelov

- Tradičná banka
- Veľkoobchodná banka
- Banka zameraná na špecializované financovanie
- Centrálna sporiteľňa/družstevná banka
- Investičná banka
- Infraštruktúra finančného trhu

Príklady hlavných hodnotených otázok

- Je inštitúcia počas nasledujúcich 12 mesiacov schopná dosiahnuť prijateľnú mieru návratnosti z hľadiska dohľadu?
- Je v stratégii inštitúcie priestor na riešenie zistených rizík ohrozujúcich jej životaschopnosť?
- Aké sú predstavy inštitúcie, pokiaľ ide o dosahovanie ziskovosti v strednodobom až dlhodobom horizonte?
- Sú predpoklady, z ktorých inštitúcie pri svojej stratégii a prognózach vychádzajú, konzistentné a realistické?

Prvok 2: Interné riadenie a riadenie rizík

Hodnotené oblasti

- Rámec interného riadenia (vrátane hlavných kontrolných funkcií, napr. riadenie rizík, interný audit a kontrola súladu)
- Rámec riadenia rizík a riziková kultúra
- Riziková infraštruktúra, interné údaje a vykazovanie
- Politika a postupy odmeňovania

Hodnotenie kontroly rizika

- Hodnotenie súladu s vnútroštátne transponovanými ustanoveniami smernice CRD
- Špecifická analýza zameraná napríklad na:
  - ✓ organizačnú štruktúru
  - ✓ interný audit
  - ✓ dodržiavanie predpisov
  - ✓ odmeňovanie
  - ✓ rizikové preferencie
  - ✓ rizikovú infraštruktúru
  - ✓ vykazovanie

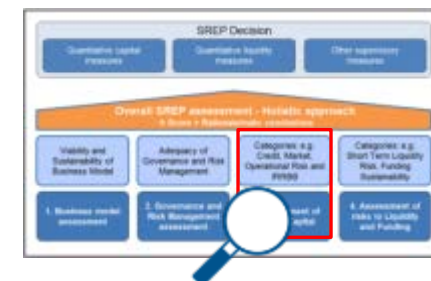
Dohľadové posúdenie

- Komplexná analýza
- Úprava hodnotenia fázy 2 na základe špecifik danej banky

Dva príklady základných hodnotených otázok

- Existuje v inštitúcii kontrolná funkcia, ktorá je hierarchicky a funkčne oddelená a prevádzkovo nezávislá od obchodných funkcií?
- Zaviedla inštitúcia mechanizmy, ktoré vrcholovému manažmentu umožňujú prijať včasné kroky na účinné riadenie, resp. redukciu významných nevýhodných rizikových expozícií, najmä expozícií v blízkosti alebo nad úrovňou schválených rizikových preferencií alebo limitov?

Prvok 3: Kapitálové riziká

Tri rôzne pohľady (tri bloky)

Blok 1: pohľad orgánu dohľadu

- Každá riziková kategória súvisiaca s kapitálom sa hodnotí a známkuje osobitne v troch etapách.
- V závislosti od ich významnosti ide o tieto štyri relevantné kapitálové rizikové kategórie:
  - ✓ kreditné riziko
  - ✓ trhové riziko
  - ✓ IRRBB
  - ✓ prevádzkové riziko

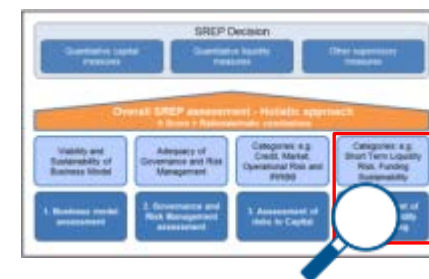
Blok 2: pohľad banky

- Príslušné vnútroštátne orgány zbierajú informácie z interného procesu hodnotenia kapitálovej primeranosti v súlade s usmerneniami EBA a vnútroštátnymi predpismi.
- Rozsah hodnotenia spoľahlivosti ICAAP:
  - ✓ riadenie ICAAP
  - ✓ kapitálové plánovanie
  - ✓ navrhovanie scenárov vývoja a záťažové testovanie
  - ✓ interné kontrolné mechanizmy, nezávislé previerky a dokumentácia ICAAP
  - ✓ dáta a infraštruktúra
  - ✓ sledovanie, riadenie a agregácia rizík
- Ak sú údaje ICAAP spoľahlivé, mali by byť východiskom kvantifikácie kapitálu SREP v bloku 2.
- Príslušné vnútroštátne orgány majú pri kvantifikácii kapitálu inštitúcie možnosť používať národné postupy.

Blok 3: perspektívny pohľad

- Flexibilita: príslušné vnútroštátne orgány môžu používať záťažové testy typu „zhora nadol“ alebo „zdola nahor“, prípadne kombináciu oboch.
- Minimálne požiadavky na zabezpečenie kvality by mali brať do úvahy zvolený postup.
- Príslušné vnútroštátne orgány majú možnosť konvertovať scenáre na šoky.

Prvok 4: Riziká ohrozujúce likviditu

Tri rôzne pohľady (tri bloky)

Blok 1: pohľad orgánu dohľadu

- Každá riziková kategória súvisiaca s likviditou sa hodnotí a známkuje osobitne v troch etapách.
- Ide o tieto dve likviditné rizikové kategórie:
  - ✓ krátkodobá likvidita
  - ✓ udržateľnosť financovania

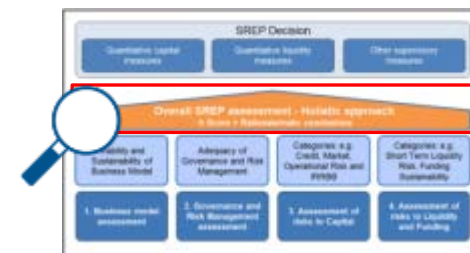
Blok 2: pohľad banky

- Príslušné vnútroštátne orgány zbierajú informácie z interného procesu hodnotenia likviditnej primeranosti v súlade s usmerneniami EBA a vnútroštátnymi predpismi.
- Rozsah hodnotenia spoľahlivosti ILAAP:
  - ✓ riadenie ILAAP
  - ✓ stratégia a plánovanie financovania
  - ✓ navrhovanie scenárov vývoja, záťažové testovanie a plánovanie núdzového financovania
  - ✓ interné kontrolné mechanizmy, nezávislé preverky a dokumentácia ILAAP
  - ✓ dáta a infraštruktúra
  - ✓ sledovanie, riadenie a agregácia rizík
- Príslušné vnútroštátne orgány majú pri hodnotení likviditných potrieb inštitúcie možnosť používať národné postupy.

Blok 3: perspektívny pohľad

- Pri hodnotení sa uplatňuje metodika záťažového testovania zhora nadol na základe prudenciálneho vykazovania (COREP).
- Príklady výsledkov:
  - ✓ pomer LCR vyšší ako regulačné minimum
  - ✓ konkrétna minimálna doba prežitia
  - ✓ minimálny objem likvidných aktív

Celkové hodnotenie SREP

- Poskytuje syntetický prehľad o rizikovom profile inštitúcie:
  - ✓ na základe hodnotenia všetkých štyroch prvkov,
  - ✓ vo východiskovej pozícii sa všetky štyri prvky SREP považujú za rovnako dôležité.
- Zohľadňuje:
  - ✓ plánovanie inštitúcie v oblasti kapitálu a likvidity na zabezpečenie stabilného smerovania k plnej implementácii CRD IV/CRR,
  - ✓ referenčné porovnania,
  - ✓ makroprostredie, v ktorom inštitúcia pôsobí.

V súlade s usmerneniami EBA týkajúcimi sa procesu SREP (tabuľka 13, s. 184 a 185) celkové skóre SREP vychádza z celkového hodnotenia životaschopnosti inštitúcie uskutočneného orgánom dohľadu: vyššie skóre znamená zvýšené riziko ohrozujúce životaschopnosť inštitúcie vyplývajúce z jedného alebo viacerých vlastností jej rizikového profilu vrátane jej obchodného modelu, jej rámca interného riadenia a jednotlivých rizík ohrozujúcich jej platobnú schopnosť alebo likviditnú pozíciu.

Rizikový profil inštitúcie je nevyhnutne **viacrozmerný** a mnohé rizikové faktory sú **navzájom prepojené**.

Rozhodnutia SREP prijímajú príslušné vnútroštátne orgány, ktoré nesú priamu zodpovednosť za dohľad nad LSI

Rozhodnutia SREP príslušných vnútroštátnych orgánov týkajúce sa konkrétnych inštitúcií môžu zahŕňať:

Požiadavky na vlastné zdroje

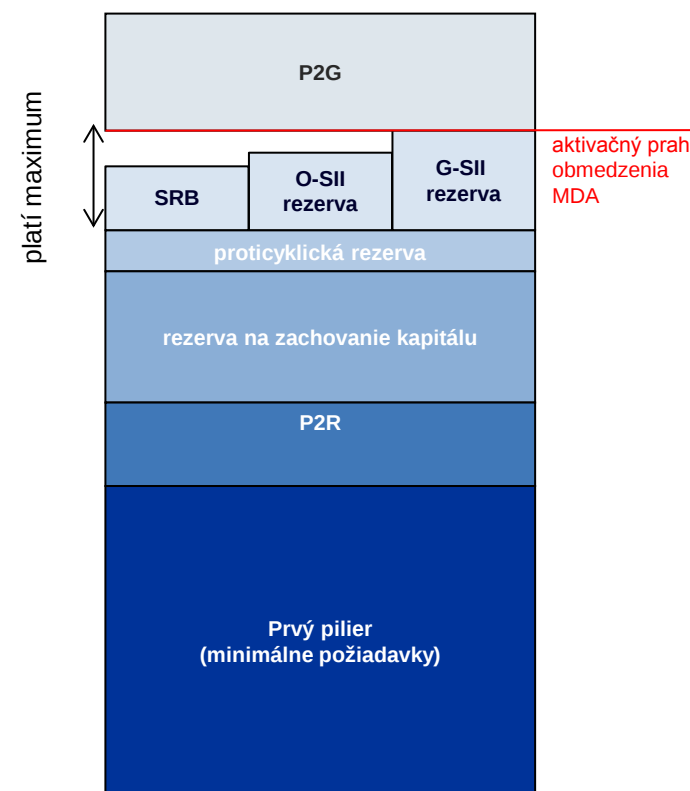
- Celková kapitálová požiadavka SREP (total SREP capital requirement – TSCR) zložená z minimálnych požiadaviek na vlastné zdroje (8 %) a dodatočných požiadaviek na vlastné zdroje (P2R),
- Požiadavky na kombinovanú rezervu (combined buffer requirements – CBR).

Kvantitatívne likviditné požiadavky

- pomer LCR vyšší ako regulačné minimum,
- dlhšia doba prežitia,
- ďalšie opatrenia.

Iné kvalitatívne opatrenia dohľadu

- Dodatočné opatrenia (napr. obmedzenie podnikania, požiadavka znížiť riziká a stanovenie dodatočných alebo častejších vykazovacích povinností).
- Od príslušných vnútroštátnych orgánov sa očakáva zavedenie P2G do roku 2021, v súlade s revidovanými usmerneniami EBA týkajúcimi sa SREP.

Ďalšie kroky

Ďalšie metodické zmeny

- Cieľom metodiky SREP je dosiahnuť rovnováhu medzi požadovanou mierou stability a potrebou jej zdokonaľovania v dôsledku prebiehajúcich úprav regulačných a dohľadových rámcov.
- Metodika zároveň zohľadňuje pripomienky pracovníkov dohľadu SSM a priority dohľadu SSM, ktoré zverejnila ECB.
- ECB preto bude spolu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi pokračovať v ďalšom vývoji metodiky SREP (napr. v oblasti RAS, ICAAP/ILAAP, proporcionality pri menších a menej komplexných inštitúciách).

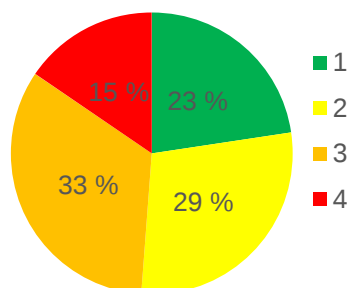
Obsah

- 1 SSM LSI SREP – Úvod
- 2 SSM LSI SREP – Metodika
- 3 SSM LSI SREP – Výsledky SREP 2018 za menej významné inštitúcie s vysokou prioritou
- 4 SSM LSI SREP – Transparentnosť a komunikácia

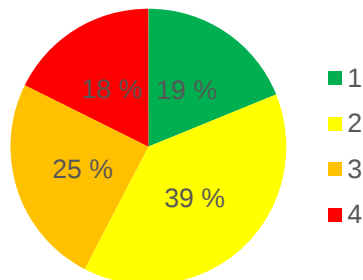
Skóre SREP podľa rizikovej kategórie v populácii menej významných inštitúcií s vysokou prioritou

NOVÁ SNÍMKA

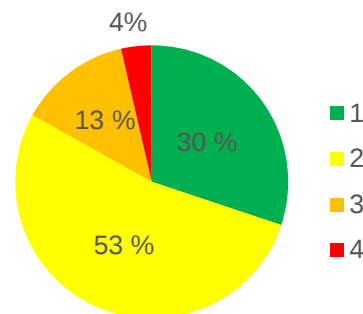
Obchodný model
a ziskovosť

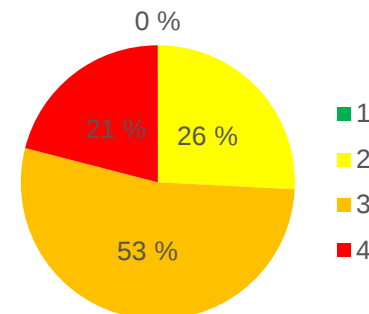
Kreditné riziko

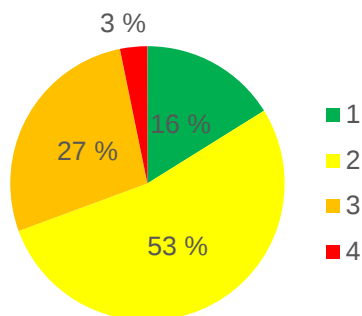
Trhové riziko

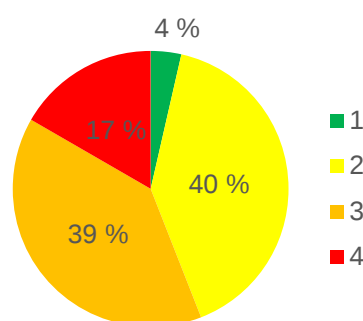
Prevádzkové riziko

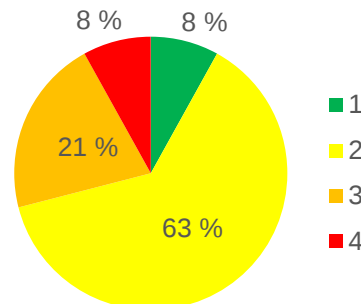
Úrokové riziko
v bankovom portfóliu

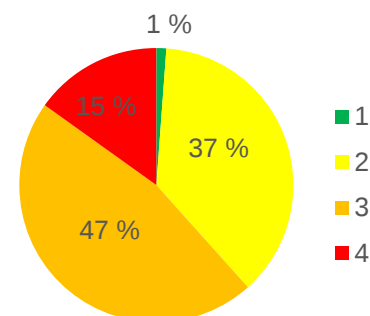
Interné riadenie
a riadenie rizík

Likvidita
a udržateľnosť
financovania

Celkové skóre SREP

Z distribúcie celkových skóre SREP v populácii menej významných inštitúcií s vysokou prioritou vyplýva viacero nedostatkov, najmä v nasledujúcich oblastiach:

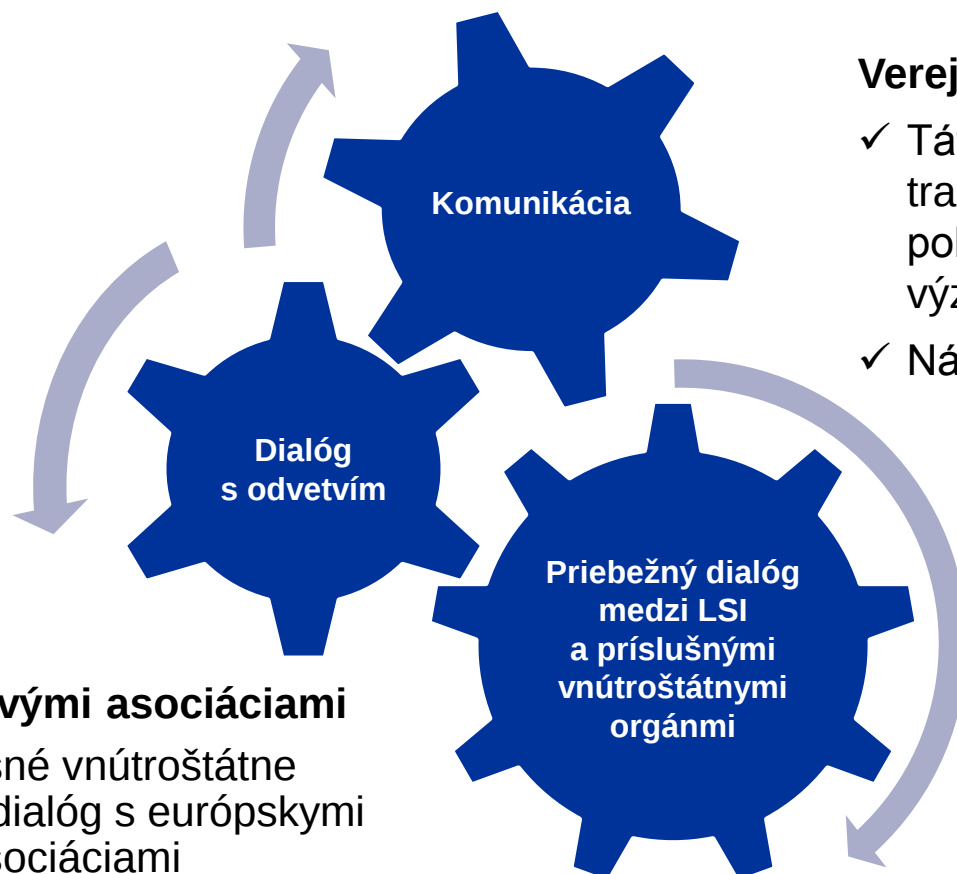
- ziskovosť – naďalej závažný problém, predovšetkým v prostredí nízkych úrokových mier,
- kreditné riziko – klesajúci, no naďalej pomerne vysoký objem problémových úverov,
- prevádzkové riziko – pretrvávajúce problémy spojené okrem iného s digitalizáciou, IT rizikom a rizikom porušovania pravidiel,
- interné riadenie a riadenie rizík.

Výsledky sú tiež odrazom skutočnosti, že pri menej významných inštitúciách s vysokou prioritou ide o inštitúcie, ktoré sa vyznačujú celkovo vysokou mierou rizikovosti a/alebo vplyvu na finančný systém, čo je dôvod, prečo ich príslušné vnútroštátne orgány a ECB pozorne monitorujú.

Obsah

- 1 SSM LSI SREP – Úvod
- 2 SSM LSI SREP – Metodika
- 3 SSM LSI SREP – Výsledky SREP 2018 za menej významné inštitúcie s vysokou prioritou
- 4 SSM LSI SREP – Transparentnosť a komunikácia

3. SSM LSI SREP – Transparentnosť a komunikácia

Verejné informácie

- ✓ Táto prezentácia je určená na zvýšenie transparentnosti smerom k účastníkom trhu, pokiaľ ide o hodnotenie SREP menej významných inštitúcií
- ✓ Národný regulačný a vykazovací rámec

Dialóg s bankovými asociáciami

- ✓ ECB a príslušné vnútroštátne orgány vedú dialóg s európskymi bankovými asociáciami
- ✓ Príslušné vnútroštátne orgány vedú dialóg s národnými bankovými asociáciami

Dohľadový dialóg medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a LSI

- ✓ Stretnutia medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a menej významnými inštitúciami
- ✓ Rozhodnutia SREP prijaté príslušnými vnútroštátnymi orgánmi (právo na vypočutie)

Naším cieľom je, aby banky mali:

- ✓ potrebnú istotu, pokiaľ ide o metodiku, hodnotenie rizík a prijímanie nápravných opatrení,
- ✓ potrebnú istotu na prípravu kapitálových plánov.